

BALLAI LÁSZLÓ

Nő fekete kalapban

© COPYRIGHT 2004, BALLAI LÁSZLÓ, MINDEN JOG FENNTARTVA.

EZ A MŰ AZ ÍRÓ HONLAPJÁRÓL, A
[HTTP://WWW.VASAROS.COM/ART/BALLAI/](http://www.vasaros.com/art/ballai/)
OLDALRÓL SZÁRMAZIK.

A SZÖVEG BÁRMINEMŰ MEGVÁLTOZTATÁSA, VALAMINT KERESKEDELMI CÉLÚ SOKSZOROSÍTÁSA
CSAK A SZERZŐ KÜLÖN, ÍRÁSBELI ENGEDÉLYÉVEL LEHETSÉGES.

E-MAIL: BALLAI@VASAROS.COM
(P) 2004, BY VASAROS DOT COM

A zenekar megpihent. A forró este tikkadt táncosai a büféasztal köré sereglettek, hogy jégbehűtött italokkal, fagyalattal frissítsék fel magukat. Még az örökké éhes férfiak sem a nyári töltött káposzta vagy a hortobágyi palacsinta, hanem a hideg uborkaleves és a kocsonyázott fogas után nyúltak. A terasz csak úgy ontotta a már órák óta láthatatlan nap melegét. A messzeségben a Balaton fölötti pára remegtette a túlpárt lámpafényeit.

Erre az Anna-bálra még a tavalyinál is több gyönyörű hölgy érkezett. Titokzatos szőkék, mint Raffaello Vénusza, veszélyes barnák, mint Rembrandt Saskiája, ördögös vörösek, mint idősebb Lucas Cranach Juditja. De a legfeltűnőbb az a nő volt fekete kalapban. Korunkban, amikor különböző kalaphelyettesítőkkal fedik fejüket az emberek, baseball sapkával vagy sídeklivel, esetleg sildes sapkával, amelyet azelőtt leginkább a szemetesek hordtak vagy színes homlokpánttal, netán kapucnival, ki gondolná, hogy valaki öltözék kiegészítőként valódi kalapot viselhet – ráadásul nyáron. És micsoda kalapot!

Ascott nagyasszonyai elsárgulnának e lapos tetejű, széles, ovális karimájú, elől-hátul kecsesen lehajló alkotmány láttán, amely, ha bíborszínű lenne, akár a vietnami caodaista női bíbornokok kicsi fején ékeskedhetne, ha pedig fehér, a dél-afrikai fekete apácák napűző fejfedőjeként szolgálhatna, ám így, feketeségében a Meseta porában útnak induló spanyol donnák sombrerojául kívánkozhatna, ha éppen nem csipkéből készül, s ezáltal nem egyszerűen alkalmassá válik arra, hogy a legmelegebb hónapokban is felvegyék, hanem rokonságba kerül a női kacérság egykor őrzítően fontos kellékével, a már teljesen elfelejtett, legfeljebb esküvőn és temetésen fellelhető fátyollal is. Az a kalap bizony áttört francia csipkéből készült, melynek mélyen homlokba ívelő karimája alól úgy bukkan elő váratlanul a női arc, mint a növény hold a ritkássá oszló viharfelhők közül.

A kalapos nő eddig nem mutatkozott a bálon, és most az italokhoz lépve magára vonta a csodálkozó, rosszalló tekintetek ösztüzét. Amint a nap dűhe változik szivárványos csillogássá a reggeli harmaton, úgy törte meg azonban a szigorú szemek zordon pillantását egy bájos félmosoly. A hölgy, kezében jégpárás pezsgőspohárral kísétált a teraszra.

– Engedje meg, Gablini András vagyok, a festő – lépett hozzá egy idős úr. – Szeretném önt lefesteni, Krisztina.

– Ön ismer engem? – kérdezte csodálkozva a hölgy.

– Még soha nem láttam. De bizonyosra veszem, hogy Krisztinának hívják.

– Hogy lehet ebben bizonyos valaki?

– Mint színekben és formákban. E széles karimájú áttört csipkekalap Christian Dior ezerkilencszázötvenegyes modelljét idézi. Alakját egyszerűségében hangsúlyozó princesz fazonú ruhája is Dior. Azt hiszem, ötvenháromban mutatták be. Igen, a Vogue-ban láttam.

– Ötvenháromban, a Vogue-ban?

– Párizsban éltem.

– És Christine-nek hívták a szerelmesét.

– Igen.

– Átlátszó mese, de kedves.

– Ugyan. Önt itt nem ismerik. Ki adhatott volna felvilágosítást?

Krisztina elnevette magát.

– Soha nem találkoztam még festővel – mondta.

– Nagyon szeretném megörökíteni önt – azzal Gablini átadta a névjegyét.

– Bocsásson meg.

Krisztina egy szmokingban érkező úrra kezdett figyelni.

– Nem zavarok – mondta a festő. – De nagyon kérem, ebben a kalapban álljon nekem modellt.

*

Az az áttört csipkekalap, mint kényes fekete pillangó lebegett el a fűzfői kert rózsái felett. A festő metszett kristálypohárban csillámló vörösborral várta Krisztinát.

– Tihanyi merlot – mondta. – A szakértők azon a véleményen vannak, hogy a Balaton északi partján nem terem vörösbor. Szerencse, hogy az a vincellér, akitől e bort veszem a szőlészettel foglalkozik, nem a trendekkel.

– Uram – koccintotta poharát Gabliniéhoz a hölgy – én orvos vagyok, még nem álltam modellt. Ha valamit rosszul csinálnék, kérem, szóljon.

– Krisztina, az élet olyan, mint a bor. Csak ízlelni kell megtanulni. Kérem, oda álljon a fénybe, és a lehető legtermészetesebben viselkedjen.

Az ecset sercegése csak a poharak újratöltésekor és a koccintások alkalmával akadt meg.

– Meséljen a párizsi Krisztináról – mondta a hölgy.

– Egy volt szeretőről mesélni olyan, mint egy istennőről – mondta a festő.

– Milyen egy istennőről mesélni?

– Minden nő istennő, ha már nincs velünk. Mint a szárnyas Niké hellenisztikus szobra, csupa nyugtalanság, zsongás, energia, vágy, törekvés.

– És, milyen volt, mielőtt szárnyas Niké lett?

– Imádta a kalapokat. A széles szárnyúakat, amelyekben szinte a levegőbe emelkedett, a könnyed eleganciáját hangsúlyozó girardikat, vagy az egészen picinyke capotte-kalapokat, amelyek még törékenyebbé és büszkébbé tették, különösen, ha rövid fátylat is illesztett rájuk.

– Így találkozott hát önnel, mindig új kalapban?

– Majdnem mindig.

– A Bois de Boulogne-ban?

– Kedvesem, nem számít, hol van az az erdő, amelyben szerelmeskedünk. Az nem mindegy, hol élünk, amikor nem vagyunk szerelmesek.

– Amikor négy éve a nászutunkon a Bois de Boulogne-ban sétáltunk Péterrel...

– A szmokingos úriemberrel?

– Igen. Szóval, egy öreg koldusasszony vetődött elénk. Azt hittem, kéregetni fog, szóltam is Péternek, hogy készítsen egy kis aprót, ám az asszony visszautasította a pénzt. A szerelem koldusa ő, mondta, pénzzel nem segíthet rajta senki, legalábbis ebben az erdőben nem. Minden vasárnap kijön ide, mert ezek a fák, amelyek vele együtt öregszenek, még látták a kedvesét, és újra-újra a fülébe súgják utolsó szerelmes szavait.

A fürge ecset úgy suhogott a vásznon, mint a szél hajtotta lombok. A kristálykaraf kiürült.

– Megyek a pincébe bort fejteni – szólalt meg Gablini.

– Leitat? – kérdezte ábrándos hangon Krisztina.

– A nőket nem lehet leitatni, csak ha akarják.

– De ha belekevernek valamit az italukba...

- Ahhoz nem kell ilyen kitűnő bor.
- A szín és a forma még az aljasságot is megnemesíti.

A festő eltűnt. Krisztina – miután betelt a fűzfői-öböl látványával, melybe a kert rózsái úgy szaladtak bele, akár a pancsolni vágyó, színes fürdősapkás, vidám gyermekek a tóba – a nehéz olajszagot árasztó festőállványhoz lépett. Gablini megérkezett a borral.

- Nos hát, széphölgy, elénekelheti a méregáriát – nyújtotta Krisztina felé az italt. Az asszony nem nyúlt a pohár után.

- Ez egy akt – toppantott ingerülten.

- Igen – nevetett a festő.

- Hol a fekete kalap, amelyhez úgy ragaszkodott, és mindenek előtt a princesz-ruha?

- Egy csipkés kalap, legyező vagy harisnya csak felkelti a vágyat, valójában azonban a jelmez mögötti ruhátlanságba leszünk szerelmesek. A hajlongó fák is mezítelenek.

- Ön szerelmes belém?

- Minden képembe szerelmes vagyok.

- Engem többé nem lát.

- Christine is e szókkal vált el tőlem a boulogne-i erdőben, mikor én csak egy rövid időre akartam elbúcsúzni tőle ötvenhat októberében. Most már be tudom fejezni a képét. Negyvenöt évig egy könyörtelenül távozó fekete kalapot láttam csupán, amely elfedte az emléket, a testet.

VÉGE